

Granskning av god ekonomisk hushållning per 2023-12-31

Uppsala kommun

Revisionsrapport
Mars 2024

*Lena Salomon, Certifierad kommunal revisor
Rebecka Hansson, Projektledare
Isabelle Panasco, Projektmedarbetare*

Inledning

Bakgrund

Enligt kommunallagen ska kommunal verksamhet kännetecknas av god ekonomisk hushållning. En del i den ekonomiska förvaltningen är att fullmäktige ska besluta om verksamhetsmässiga och finansiella mål för god ekonomisk hushållning. Dessa mål ska sedan följas upp i såväl delårsrapport som årsredovisning. Årsredovisning ska även innehålla en utredning och redovisning av följsamhet till det lagstadgade balanskravet.

Revisorerna ska enligt kommunallagen 12 kap. 2 § bedöma om resultaten i delårsrapport respektive årsredovisning är förenligt med beslutade mål inom området. Uppdraget ingår som en obligatorisk del i årets revisionsplan. Kommunstyrelsen är ansvarig för upprättandet av delårsrapport och årsredovisning.

Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge kommunens revisorer ett underlag för sin skriftliga bedömning, vilken skall biläggas delårsrapport/årsredovisning i samband med fullmäktiges behandling av respektive rapport. Följande övergripande revisionsfrågor ska besvaras:

1. Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?
2. Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

I granskning av delårsrapport riktas fokus mot om det finns förutsättningar att mål och balanskrav kommer att uppnås för perioden.

Revisionskriterier

Revisionskriterier i granskningen utgörs av kommunallagen 11:1, lag om kommunal bokföring och redovisning 11:8, 11:10, 11:12 och 13:2 samt rådet för kommunal redovisnings rekommendation 17 Delårsrapport respektive rekommendation 15 Förvaltningsberättelse.

Avgränsning

Granskningen avser årsredovisning som upprättats per 2023-12-31 och som behandlats av kommunstyrelsen 2024-04-10.

Metod

Granskningen har skett genom analys av för granskningen relevant dokumentation. Granskningsresultatet bedöms med hjälp av signalsystem: grön (uppfyllt), gult (delvis) och röd (ej uppfyllt).

Rapportens innehåll har sakgranskats av redovisningschef.

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser- Verksamhetsmål

- Mål och budget 2023–2025 har sammanlagt fyra fokusmål och 27 uppdrag. Till fokusmål 1 finns ett gemensamt nämnd-/bolagsmål och ett gemensamt nämndmål. De följs upp vid delår men ingår inte i statistiken som redovisas nedan. Utöver uppdragen från Mål och budget 2023–2025 finns det sex kvarvarande uppdrag från tidigare Mål och budget och 37 tillkommande uppdrag som kommunfullmäktige lämnat till nämnder och bolagsstyrelser vid sidan av Mål och budget.
- Återrapportering av den bedömda måluppfyllelsen per helår lämnas under rubriken *Kommunfullmäktiges fokusmål och uppdrag* i förvaltningsberättelsen.
- Koncernen uppfyller kommunfullmäktiges mål och bedöms ha en god ekonomisk hushållning.

Mål	Kommentar	Måluppfyllelse
Fokusmål 1. Uppsala ska säkra en ekonomi och värna välfärden	Fokusmålet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Kommunen har en god ekonomistyrning och årets resultat når både budget och det fastställda resultatmålet på 2,0 procent av skatter, generella statsbidrag och utjämning när medfinansieringen för Trafikverkets anläggningar avseende järnvägsplanen beaktas. De ekonomiska utmaningarna är dock stora och kommunens verksamheter behöver anpassa sig till de förändrade förutsättningarna. Kommunstyrelsen anger att det pågår många åtgärder kring digitalisering, effektiviseringar, med att förbättra resultaten i skolan och inom vård och omsorg.	I hög grad uppfyllt
Fokusmål 2. Uppsala ska ha ett välmående näringsliv och skapa fler jobb	Fokusmålet bedöms vara i hög grad uppfyllt. Uppsalas företagare upplever ett allt bättre företagsklimat, antal gästnätter har slagit rekord vilket genererar mer jobb i besöksnäringen och antalet personer som erhåller ekonomiskt bistånd på grund av arbetslöshet har minskat. Antalet etablerings-förfrågningar inom tillverkande kunskapsintensiva exportnäringar såsom life science och clean tech har ökat. Arbetet med att stärka Uppsalas position som en internationell aktör fortsätter och även arbetet med att involvera invånare tidigt i dialoger som rör samhällsbyggandet. Områden och platser för rekreation utvecklas kontinuerligt. Ett exempel är stadsdelparken i Nántuna som färdigställdes i juni.	I hög grad uppfyllt
Fokusmål 3. Uppsala ska leda klimatomställningen	Fokusmålet bedöms vara delvis uppfyllt. Arbetet med kommunfullmäktiges uppdrag pågår men utsläppen av koldioxid minskar inte i den takt som krävs för att Uppsala ska vara klimatneutralt 2030. Under de senaste åren har arbetet för att nå miljö- och klimatmålen förstärkts. Kommunen arbetar både med att minska påverkan på miljön och klimatet inom sina egna verksamheter och tillsammans med andra för att nå en samhällseffekt.	Delvis uppfyllt
Fokusmål 4. Uppsala ska bli tryggare med jämlika livsvillkor	Fokusmålet bedöms vara delvist uppfyllt. Året har inneburit utmaningar med många händelser som påverkat Uppsalas invånare. Kommunen arbetar brett med trygghet och säkerhet i samverkan med många andra aktörer. Samverkan är en förutsättning för att kommunen ska nå önskad effekt av de gemensamma insatserna. Under året har Uppsala kommun genomfört åtgärder för att göra kommunen tryggare, motverka brott och för att invånarna ska få mer jämlika livsvillkor. Särskilt fokus har varit på barn och unga genom insatser i förskola, skola och fritidsverksamhet. Arbetet inom fokusmålet är långsiktigt och de förväntade effekterna har ännu inte uppnåtts.	Delvis uppfyllt

Granskningsresultat: God ekonomisk hushållning

lakttagelser- Finansiella mål

- Det ekonomiska resultatet för Uppsala kommunkoncern 2023 uppgick till 406 (800) mnkr.
- Kommunfullmäktige har fastställt ett antal finansiella mål för att uppnå och upprätthålla god ekonomisk hushållning. Resultatet ska motsvara minst 2,0 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Därtill ska soliditeten för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden ligga i intervallet 27–29 procent och låneskulden per invånare över tid inte öka med mer än fem procent årligen.
- Årets resultat för kommunen i förvaltningsform uppgick till 222 (701) miljoner kronor, vilket motsvarar 1,4 (4,8) procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning. Resultatet påverkades negativt av jämförelsestörande poster om netto 367 miljoner kronor. Justerat för jämförelsestörande poster uppgick resultatet till 589 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,8 procent av intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning.
- Soliditeten visar betalningsförmågan på lång sikt och i kommunens soliditet ingår även den pensionsförpliktelse som ligger utanför kommunkoncernens balansräkning. De senaste årens höga resultat och starka kassaflödet har stärkt soliditeten genom att en hög andel av investeringarna finansierats med egna medel.
- Jämfört med föregående år minskade låneskulden per invånare med 624 kronor, vilket till stor del beror på att låneskulden ökade i lägre takt än befolkningen.

Mål	Kommentar	Måluppfyllelse
Resultatet ska motsvara i genomsnitt minst 2,0 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning	Resultatet motsvarar 1,4 procent av intäkterna från skatter, generella statsbidrag och utjämning	Uppfylls inte
Soliditeten för kommunkoncernen inklusive pensionsåtaganden ska stärkas och ska ligga mellan 27-29 procent	Soliditeten är 27 procent	Uppfylls
Låneskulden per invånare ska inte öka mer än 5 procent årligen över tid	Låneskulden per invånare har de senaste tre åren minskat med 0,8 procent årligen och uppgick vid årets slut till 72 474 kronor.	Uppfylls

Granskningsresultat: Balanskravet

lakttagelser

- Efter justering för realisationsvinster från försäljning av anläggningstillgångar uppgick 2023 års balanskravsresultatet till 159 mnkr, och därmed uppfyller kommunen det lagstadgade resultatmålet för ekonomi i balans.
- Inga tidigare negativa balanskravsresultat återstår att reglera.
- Balanskravsutredningen redovisas i förvaltningsberättelsen.

Belopp i miljoner kronor	2021	2022	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	1 150	701	222
Realisationsvinst vid avyttring av anläggningstillgångar	-27	-3	-63
Justering för realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet			
Justering för realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	-	-	-
Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	-	-	-
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	1 123	698	159
Synnerliga skäl			
Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-	-75	-
Användning av medel från resultatutjämningsreserv		-	-
Balanskravsresultat	1 123	623	159

Samlad bedömning

1. Revisionsfråga 1

Är resultat i årsredovisning förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning?

- **Finansiella mål**

Delvis uppfyllt

- **Verksamhetsmål**

Delvis uppfyllt

2. Revisionsfråga 2

Är resultat i årsredovisning förenligt med balanskravet?

- **Följsamhet till balanskravet**

Ja, uppfyllt

2024-04-19

Lena Salomon

Uppdragsledare

Rebecka Hansson

Projektledare